

Studiegids 23/24

Deeltijd verkort Jaar 3 semester 1

LIO-Fase

Uitstroomprofiel Kritisch Burgerschap & Social Justice

Inhoud

Inhoud.....	1
Voorwoord.....	2
1 Uitgangspunten van het studieprogramma	3
1.1 Plaats van onderwijseenheden van het betreffende studiejaar in het totale programma	7
2 Studieloopbaanbegeleiding en de professionele leergemeenschap	8
2.1 Studieloopbaanbegeleiding.....	8
2.2 Professionele leergemeenschap.....	8
2.3 Toetsing.....	8
3 Studieonderdelen periode 9 en 10.....	10
3.1 LIO-fase	10
3.2 Uitstroomprofiel Kritisch Burgerschap & Social Justice	13
Bijlage 1: Landelijke bekwaamheidseisen	20
Nuttige adresgegevens	25

Voorwoord

Beste aankomend leerkracht,

Dit is de studiegids van het eerste semester van het 3^e jaar op Hogeschool IPABO. Je vindt in deze gids de informatie over het studieprogramma. Per studieonderdeel wordt kort en bondig beschreven wat de inhoud is, aan welke doelen gewerkt wordt, welke literatuur je moet bestuderen, hoe groot de studielast is en hoe het onderdeel getoetst wordt. Ook kun je lezen hoe je begeleid wordt tijdens je studie. De programmagebieden die aan bod komen zijn: het werkplekleren (stage) en het uitstroomprofiel.

Gebruik deze studiegids om de noodzakelijke informatie per studieonderdeel terug te vinden. Met deze gids krijg je inzicht in de opbouw van je studie en de kern van elk studieonderdeel. In de lessen en de bijeenkomsten op de opleiding volgt verdere informatie en inspiratie over de vormgeving van elk studieonderdeel.

We wensen je dit semester veel succes met je studie!

Het docententeam van Hogeschool IPABO

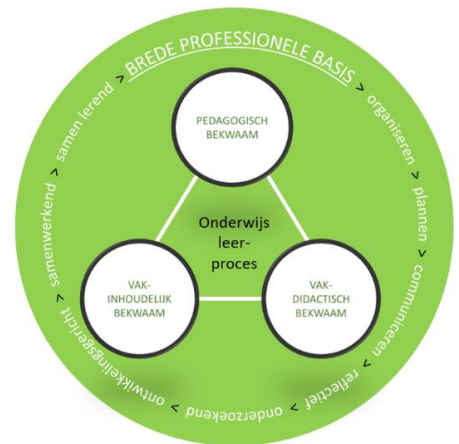
1 Uitgangspunten van het studieprogramma

In onderstaand overzicht kun je zien hoe we de opleiding hebben ingedeeld en wat we per fase van een aanstaande leerkracht verwachten. Om de studeerbaarheid te verhogen hebben we elk semester opgedeeld in twee periodes. Elke periode duurt 9 à 10 weken. Naast lesweken zijn er toetsweken.

		Periode	Periode	WPL
Jaar 1 Majorfase	Semester 1 Opleidingsbekwaam	Periode 1	Periode 2	Groep 5 t/m 8
	Semester 2 Minorbekwaam	Periode 3	Periode 4	Groep 1/ 2
Jaar 2 Minorfase	Semester 3 Werkplekbekwaam	Periode 5	Periode 6	Groep 3 / 4
	Semester 4 Werkplekbekwaam	Periode 7	Periode 8	Leeftijdsspecialisatie jonge kind / oudere kind
Jaar 3 LIO-fase	LIO Semester 5 Startbekwaam	LIO Periode 9	LIO Periode 10	Leeftijdsspecialisatie jonge kind / oudere kind

Voor elk studieonderdeel in deze gids krijg je studiepunten (EC's). We werken met onderwijseenheden van minimaal 3 EC. Dat betekent ook dat we zowel in de major- als de minorfase voor een groot deel met een vakoverstijgend programma werken, waarin de verschillende vakken rondom een gezamenlijk thema worden aangeboden.

Het studieprogramma zit zo in elkaar dat je werkt aan de bekwaamheidseisen voor leerkrachten. Een bekwame leraar is een leraar die heeft aangetoond dat hij vakinhoudelijk, vakdidactisch en pedagogisch invulling kan geven aan het beroep leraar basisonderwijs. Een bekwame leraar is ook deelnemer aan een professionele (onderwijs-)leergemeenschap. Deze vormt hij met zijn collega's.

Figuur 1: Bekwaamheidsprofiel leerkracht basisonderwijs, bewerkt model, bron: Onderwijscoöperatie, 2012

Binnen Hogeschool IPABO zijn de landelijke bekwaamheidseisen (LBHE) leidend in het curriculum. De codes komen terug in de verschillende beoordelingsformulieren onder het kopje BHE. De volledige lijst van LBHE vind je in Bijlage 1: Landelijke bekwaamheidseisen. Uit deze lijst blijkt hoe de leerlijn er per bekwaamheidseis uitziet.

CONTEXTEN BEKWAAMHEIDSEISEN

Het leerproces van jou als aanstaande leerkracht tot beginnende leerkracht basisonderwijs staat steeds centraal in het studieprogramma. Je ziet hieronder hoe dat per fase en per jaar wordt opgebouwd.

Opleidingsbekwaam (eind semester 1, jaar 1)

In de opleidingsfase opleidingsbekwaam voert de aanstaande leerkracht leeractiviteiten uit, waarin hij zich vakinhoudelijk heeft verdiept. Hij houdt daarbij rekening met de gegeven startsituatie en de verschillen tussen leerlingen.

Deze activiteiten verricht hij in de volgende context op zijn stage:

- onder coaching en verantwoordelijkheid van de mentor
- de leeractiviteiten zijn een variatie in werkvormen
- de leeractiviteiten zijn afgestemd op de gebruikelijke inrichting van het onderwijs in de stagegroep en op informele contacten met ouders. Een taakverdeling hierin wordt samen met de mentor afgestemd.

Minorbekwaam (eind semester 2, jaar 1)

In de opleidingsfase minorbekwaam is de aanstaande leerkracht in staat om, onder begeleiding van de mentor en op basis van een groepsplan, onderwijsactiviteiten inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoord uit te voeren. De aanstaande leerkracht kan daarbij in de uitvoering rekening houden met de verschillen in de groep door af te stemmen op de ontwikkelingsbehoeften van zijn groep.

De aanstaande leerkracht kan een sfeer neerzetten tijdens de leeractiviteiten, waarin de leerlingen rekening (leren) houden met elkaar. De aanstaande leerkracht heeft daarbij zicht op zijn eigen communicatief gedrag en dat van de leerlingen onderling in zijn groep. De aanstaande leerkracht herkent de basisbehoeften bij leerlingen en houdt hier rekening mee.

Deze activiteiten verricht de aanstaande leerkracht in de volgende context op zijn stage:

- onder gedeelde verantwoordelijkheid van de mentor
- stimulerend en (bege)leidend
- een dagdeel
- tijdens leeractiviteiten met een variatie in werkvormen en aandacht voor de verschillende onderwijsbehoeften. Hierbij woont de aanstaande leerkracht ook enkele gesprekken in formele setting met ouders bij.
- de leeractiviteiten zijn afgestemd op de gebruikelijke inrichting van het onderwijs in de stagegroep. Een taakverdeling hierin wordt samen met de mentor afgestemd.

Werkplekbekwaam (eind semester 2, jaar 2)

Op niveau van werkplekbekwaam voert de aanstaande leerkracht leeractiviteiten in de stage uit, waarin de aanstaande leerkracht laat zien dat hij zijn handelen afstemt op de visie van de school en die kan onderbouwen op basis van theorie. De aanstaande leerkracht is in staat om voor een werkdag, volledig zelfstandig en op basis van een groepsplan alle onderwijsactiviteiten inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoord uit te voeren. Daarbij dient rekening gehouden te worden met de verschillende onderwijsbehoeften in de groep, ook met die van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften.

Deze activiteiten verricht hij in de volgende context op zijn stage:

- gecoacht door de mentor
- stimulerend, leidend en begeleidend
- werkt op basis van een passende vorm van sturing
- binnen de groep aandacht voor verschillen en extra zorg bieden aan een kleine groep leerlingen
- in deze fase heeft de aanstaande leerkracht enige inbreng in formele oudercontacten onder toezicht van zijn mentor
- als lid van het schoolteam, binnen de visie van de school

Startbekwaam (eind van de LIO-fase)

Op niveau van startbekwaam voert de aanstaande leerkracht, binnen vijf maanden, minimaal 43 dagen volledig zelfstandig onderwijs uit. Dit doet hij voor verschillende onderwijsactiviteiten op planmatige en beredeneerde wijze. Het gegeven onderwijs is hierbij inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoord. Dit voert hij uit voor een (leeftijds)groep naar keuze, rekening houdend met de verschillende onderwijsbehoeften in de groep. Over de voortgang van de onderwijsprocessen en de opbrengsten bij kinderen kan hij rapporteren aan en in gesprek gaan met collega's en ouders op basis van een analytisch zicht op de ontwikkeling en het leren van kinderen en het eigen professionele aandeel hierin.

Dit verricht hij in de volgende context op zijn stage:

- zelf verantwoordelijk
- de complete periode: binnen 5 maanden minimaal 43 dagen
- stimulerend, leidend en begeleidend
- werkt op basis van een passende vorm van sturing
- leeractiviteiten zijn gericht op de groep als heterogene groep
- de aanstaande leerkracht is in staat om onder supervisie van de mentor zelfstandig oudergesprekken te voeren
- als lid van het schoolteam, binnen de visie van de school

Tabel 1: Bekwaamheidsniveau per context opleidingsfase

1.1 Plaats van onderwijseenheden van het betreffende studiejaar in het totale programma

Jaar 3 eerste semester
Uitstroomprofiel en LIO-fase
Periode 9 en 10: uitstroomprofiel en LIO-fase
Kern persoonlijke professionaliteit: Je rol in het team en werknemerschap
Kern: afhankelijk van gekozen uitstroomprofiel: 15 EC Spelend leren Onderzoekend leren Kritisch Burgerschap & Social Justice Lezen Rekenen-wiskunde
LIO Werkplekleren: 15 EC Jonge Kind: groep 1-3 óf Oudere Kind: groep 4-8
Totaal: 30 EC

2 Studieloopbaanbegeleiding en de professionele leergemeenschap

Op Hogeschool IPABO word je op twee manieren begeleid bij het studeren: via studieloopbaanbegeleiding (SLB) en in de professionele leergemeenschap (PLG).

2.1 Studieloopbaanbegeleiding

In het derde studiejaar word je op Hogeschool IPABO begeleid door je studieloopbaan-begeleider (SLB'er). De studieloopbaanbegeleider begeleidt jouw leerproces op adaptieve wijze: hij sluit aan bij de opleidingsfase waarin je zit, bij de dynamiek in de groep en bij de behoeftes van jou of van de hele groep.

De studieloopbaanbegeleider kan een sturende rol op zich nemen, maar hij streeft naar een meer begeleidende en coachende rol. We gaan er daarbij vanuit dat jij zelf verantwoordelijk bent voor je eigen leerproces(sen) en dat je je actief, collegiaal en constructief opstelt.

Ten aanzien van de brede professionele basis wordt tijdens de vierdejaars SLB-bijeenkomsten aandacht besteed aan:

1. werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte
2. reflectief leren
3. op systematisch wijze, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven gegevens verzamelen en analyseren en hieraan conclusies verbinden
4. een actieve bijdrage leveren aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau
5. en verantwoordelijkheid tonen in communicatie en samenwerking met zowel intern als extern betrokkenen van de werkplek

2.2 Professionele leergemeenschap

Op Hogeschool IPABO werk je regelmatig samen in professionele leergemeenschappen (PLG). Het is een vorm van sociaal leren waarbij je in kleine groepen gezamenlijke leeractiviteiten onderneemt. In jaar 3, semester 1, heeft de PLG een plek binnen het uitstroomprofiel. Met de studiegroep geef je zelfstandig uitvoering aan deze PLG.

Leren in de praktijk, op je werkplek, vormt ook een essentieel deel van je opleiding. Over de begeleiding tijdens het werkplekleren lees je meer in het document 'Werkplekleren Hogeschool IPABO 2022-2023'. Daarnaast is het document LIO-procedure 2022-2023 in deze fase zeer relevant. Beide documenten zijn te vinden via intranet.

2.3 Toetsing

Bij de modulebeschrijvingen wordt steeds aangegeven op welke manier de toetsing van elke module plaatsvindt. Modules worden afgesloten met bijvoorbeeld een verslag, een presentatie of een mondeling gesprek. Hiervoor zijn leerdoelen opgesteld en een aantal voorwaardelijke criteria. Bij de beoordeling van de leerdoelen worden de beoordelingscriteria met de schaal 'onvoldoende niveau', 'voldoende niveau' en 'hoogwaardig niveau' gebruikt.

Elk jaar heb je twee mogelijkheden om de toets te maken: de eerste kans en een herkansing. De data waarop de toetsen worden afgenomen of moeten worden ingeleverd zijn te vinden op het portaal van de IPABO onder 'toetsrooster'. Je vindt bijzonderheden met betrekking tot de toetsing ook terug bij de modulebeschrijvingen onder 'afnamecondities en toegestane hulpmiddelen bij toets' en 'innamecondities toets'.

Als één van de voorwaardelijke criteria niet in orde is, wordt het verslag wel inhoudelijk nagekeken, maar volgt een onvoldoende (3,0). Tijdens de volgende mogelijkheid kan de toets opnieuw worden ingediend of afgenomen.

3 Studieonderdelen periode 9 en 10

In dit hoofdstuk vind je alle studieonderdelen waar je op beoordeeld wordt in het eerste semester van het derde jaar verkorte deeltijd.

3.1 LIO-fase

Naam en code Osiris	Studiejaar	Onderwijsperiode	Programma-gebied	Studielast in credits	Werkvormen
LIO-stage Jonge kind (groep 1-3) of Oudere kind (groep 4-8) 21V-WPA-MI3	2023-2024	9 en 10	Werkplekieren LIO-fase	15 EC	n.v.t.

INHOUD STUDIEONDERDEEL

De aankomend leerkracht voert volledig zelfstandig onderwijs uit. Dit doet hij voor verschillende onderwijsactiviteiten op planmatige en beredeneerde wijze. Het gegeven onderwijs is hierbij inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoord. Dit voert hij uit voor een (leeftijds)groep naar keuze, rekening houdend met de verschillende onderwijsbehoeften in de groep. Over de voortgang van de onderwijsprocessen en de opbrengsten bij kinderen kan hij rapporteren aan en in gesprek gaan met collega's en ouders op basis van een analytisch zicht op de ontwikkeling en het leren van kinderen en het eigen professionele aandeel hierin.

Verantwoording studielast
Stagedagen: minimaal 43 (344 uur) Voorbereiding en evaluatie: 64 uur Toetsing (WPA-voorbereiding): 12 uur

Bekwaamheidseisen studieonderdeel	
Vakinhoudelijk bekwaam (4.1 en 4.2)	De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van het basisonderwijs, gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primair onderwijs, kent de theoretische achtergronden daarvan, en houdt zijn vakkennis en -kunde actueel. De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven en het vervolgonderwijs.
Vakdidactisch bekwaam (4.3, 4.4 en 4.5)	De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van de individuele leerling en de inzet van verschillende methodieken en middelen. De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk baseren op kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en is bekwaam in het evalueren en beoordelen van onderwijs. De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak en handelen analyseren, bijstellen en ontwikkelen.

Pedagogisch bekwaam (4.6, 4.7 en 4.8)	De aanstaande leerkracht kan met een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze en in samenwerking met collega's en anderen een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen realiseren waarmee de aanstaande leerkracht bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving. (algemeen); De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën. De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen afstemmen op de individuele leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.
Brede professionele basis (4.9, 4.11)	De aanstaande leerkracht neemt verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (collega's/ studiegenoten/ opleidingsdocenten). De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking met zowel intern als extern betrokkenen van de werkplek.

BHE¹ - leerdoelen

Zie Beoordelingsformulier WPA 2023-2024

Uitwerking toetsvormen

De beoordeling van het werkplekleren vindt plaats door middel van een werkplekassessment (WPA). Het WPA bestaat uit de uitvoering van een lesactiviteit en een reflectie en evaluatie op je eigen handelen.

Afname condities en toegestane hulpmiddelen bij toetsen

Het WPA wordt beoordeeld door een schoolopleider of instituutsopleider.

Inname condities toets

In het document 'Werkplekleren Hogeschool IPABO 2023-2024' staat beschreven welke documenten je voorafgaand aan het WPA dient in te leveren via OnStage.

Een WPA kan alleen worden afgenomen als het voorbereidingsdossier drie werkdagen van tevoren is ingeleverd via OnStage.

¹ Bekwaamheidseis: Vakinhoudelijk bekwaam (VI); vakdidactisch bekwaam (VD); pedagogisch bekwaam (PB); brede professionele basis (BPB)

3.2 Uitstroomprofiel Kritisch Burgerschap & Social Justice

Naam en code Osiris	Studiejaar	Onderwijsperiode	Programma-gebied	Studielast in credits	Werkvormen
Kritisch Burgerschap & Social Justice MI3-Div&KB 23BKPD&KBMI3	2023-2024	13 en 14	KP	15 EC	Blended: literatuur lezen; online kennisclips bekijken; werk-bijeenkomsten; PLG's.

INHOUD STUDIEONDERDEEL: UITSTROOMPROFIEL KRITISCH BURGERSCHAP & SOCIAL JUSTICE

De samenleving waarin ook de leerlingen uit het primaire onderwijs opgroeien kent structuren die sommige groepen mensen ernstig benadelen terwijl andere groepen mensen er juist weer voordeel bij hebben. Dat geldt niet alleen voor de samenleving in het algemeen, maar ook voor het onderwijs. Voor sommigen is het onderwijs een geëffend pad, terwijl het voor anderen een baan vol hindernissen is. Dat heeft alles te maken met factoren als macht en machtsrelaties: wie heeft wat in te brengen en wie niet – wie is steeds in beeld en wie wordt onzichtbaar gemaakt – wie heeft het woord en wie wordt mond dood gemaakt?

Naar ons idee kunnen we uit alle macht proberen de kinderen voor wie het onderwijs een hindernisbaan is erbij te trekken (en dat moeten we zeker doen!). Maar zolang we de oorzaken niet aanpakken van deze ongelijkheid ontstaat er nooit een meer rechtvaardig (onderwijs)systeem. En precies dát staat centraal in kritische benaderingen van burgerschap, en in wat in de literatuur genoemd wordt een *social justice*-perspectief op onderwijs. Ofwel: precies dát staat centraal in het uitstroomprofiel Kritisch Burgerschap & Social Justice. Dit uitstroomprofiel beoogt je meer bewust te maken van structuren van ongelijkheid in de samenleving en in het onderwijs; én je handelingsmogelijkheden te vergroten om structurele ongelijkheid in het onderwijs te bestrijden.

In het uitstroomprofiel starten we met het leggen van een gemeenschappelijke **basis**. In die basis komen verschillende onderwerpen aan bod, zoals:

- Wat verstaan we onder kritisch burgerschap(sonderwijs)?
- Wat verstaan we onder onderwijs dat op *social justice* gericht is?
- Hoe verhoudt Passend onderwijs zich tot Kritisch Burgerschap & Social Justice?

Vanuit die basis maken jullie in overleg met je docenten een keuze voor drie **verdiepingspakketten** waar je samen met andere studenten binnen een PLG mee aan het werk gaat. Die verdiepingspakketten gaan over onderwerpen zoals privileges & racisme; *critical literacy* (ism het uitstroomprofiel Lezen); gender; kritische pedagogiek en kritisch op schoolse kennis.

We spreken tijdens het semester momenten af waarop jullie de ruimte krijgen om aan elkaar te presenteren wat jullie gedacht, gedaan en geleerd hebben binnen een verdiepingspakket. Jullie mogen die korte presentatie naar eigen inzicht en wens vormgeven.

Zowel de activiteiten die bij de basis horen als de activiteiten uit de verdieping verzamel je in een portfolio. Over het portfolio lees je meer onder het kopje 'uitwerking toetsvormen'.

Bekwaamheidseisen studieonderdeel	
Vakdidactisch bekwaam (4.3, 4.4 en 4.5)	De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van de individuele leerling en de inzet van verschillende methodieken en middelen. De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk baseren op kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en is bekwaam in het evalueren en beoordelen van onderwijs. De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak en handelen analyseren, bijstellen en ontwikkelen.
Pedagogisch bekwaam (4.7 en 4.8)	De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën. De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen afstemmen op de individuele leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.
Brede professionele basis (4.9)	De aanstaande leerkracht neemt verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (collega's/ studiegenoten/ opleidingsdocenten).

Literatuur
We lezen verschillende Nederlandstalige en Engelstalige artikelen en hoofdstukken uit boeken. Deze worden digitaal ter beschikking gesteld door de docenten. Ter ondersteuning van dit leeswerk zijn online kennisclips gemaakt.   Daarnaast is het volgende boek verplicht: Donk, van der, C., & Lanen, van, B. (2020). <i>Praktijkonderzoek in de School</i> (Vierde, herziene ed.). Bussum: Coutinho.

Verantwoording studielast	
Contacturen	Totaal 62 uur Uitstroomprofiel: 40 uur SLB: 16 uur PLG onbegeleid: 6 uur
Verplichte literatuur	45 uur
Portfolio en werkplekleren activiteiten (inclusief toetsing)	310 uur

3.2.1 Toetsing

Voorwaardelijke criteria	
• Alle schriftelijke onderdelen van het profielportfolio voldoen aan de eisen zoals geformuleerd in het taalbeleid van Hogeschool IPABO. • Eventuele audio- en videofragmenten zijn digitaal beschikbaar en de aan te tonen bekwaamheidseisen zijn zichtbaar en verstaanbaar. • Eventuele audio- en videofragmenten die in het profielportfolio zijn opgenomen mogen per fragment niet langer dan 10 minuten duren. • Van iedere bekwaamheidseis toont de aanstaande leerkracht met minimaal één in het profielportfolio opgenomen activiteit aan de bekwaamheidseis voldoende te beheersen. • Het profielportfolio opent met een korte zelfevaluatie. • Het portfolio is maximaal 6000 woorden (inclusief zelfevaluatie).	
BHE 4.3: De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van de individuele leerling en de inzet van verschillende methodieken en middelen.	
4.3	Leerdoelen: (a) De aanstaande leerkracht ontwikkelt lesactiviteiten met betrekking tot en/of vanuit de uitgangspunten van Kritisch Burgerschap & Social Justice. (b) De aanstaande leerkracht stemt lesactiviteiten rond Kritisch Burgerschap & Social Justice af op de leerlingen zonder de leerlingen daarmee te stereotyperen. (c) De aanstaande leerkracht zet in lesactiviteiten rond Kritisch Burgerschap & Social Justice methodieken en middelen in die bijdragen aan een safer/brave space. (d) De aanstaande leerkracht poogt met lesactiviteiten rond Kritisch Burgerschap & Social Justice het dominante verhaal in de samenleving te doorbreken en/ of <i>counternarratives</i> te ontwikkelen of in te zetten.
BHE 4.4: De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk baseren op kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en is bekwaam in het evalueren en beoordelen van onderwijs.	
PB 4.4	Leerdoelen: (a) De aanstaande leerkracht onderbouwt de eigen onderwijspraktijk vanuit theorieën die betrekking hebben op Kritisch Burgerschap & Social Justice. (b) De aanstaande leerkracht integreert verschillende theorieën die betrekking hebben op Kritisch Burgerschap & Social Justice in de eigen onderwijspraktijk. (c) De aanstaande leerkracht zet (digitale) leermiddelen in op de eigen onderwijspraktijk die te verantwoorden zijn vanuit Kritisch Burgerschap & Social Justice (d) De aanstaande leerkracht kan de eigen onderwijspraktijk evalueren en beoordelen vanuit inzichten uit Kritisch Burgerschap & Social Justice.
BHE 4.5: De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak en handelen analyseren, bijstellen en ontwikkelen.	
4.5	Leerdoelen: (a) De aanstaande leerkracht analyseert hoe differentiatie in de didactische aanpak en handelen bijdraagt aan het voortzetten dan wel doorbreken van ongelijkheid. (b) De aanstaande leerkracht kan op basis van een analyse van de relatie tussen differentiatie en ongelijkheid komen met voorstellen van een didactische aanpak en handelen die bijdragen aan het doorbreken van ongelijkheid.

BHE 4.7: De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën.	
4.7	Leerdoel: (a) De aanstaande leerkracht verantwoordt het pedagogisch handelen vanuit theorieën rond Kritisch Burgerschap & Social Justice.
BHE 4.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de individuele leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.	
4.8	Leerdoelen: (a) De aanstaande leerkracht heeft enig zicht op de sociale en/ of politieke context waarin de leerlingen, de school en/of de wijk zich bevinden. (b) De aanstaande leerkracht stemt het pedagogische handelen af op de leerlingen en de groep zonder in deficit denken te vervallen. (c) De aanstaande leerkracht stemt het pedagogische handelen af op ouders, collega's en andere professionals die bij de leerlingen betrokken zijn zonder in deficit denken te vervallen. (d) De aanstaande leerkracht is zich bewust van macht en machtsrelaties binnen de school en/ of de samenleving die invloed hebben op het handelen en welzijn van de leerlingen en van zichzelf.
BHE 4.9 De aanstaande leerkracht neemt verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (collega's/ studiegenoten/ opleidingsdocenten).	
4.9	Leerdoelen: (a) De aanstaande leerkracht is zich bewust van de eigen sociale positie en ervaringen met benadeling en bevoordeling, en hoe dit invloed heeft op de eigen professionaliteit. (b) De aanstaande leerkracht neemt verantwoordelijkheid voor de eigen ontwikkeling op het gebied van kritisch burgerschap en social justice. (c) De aanstaande leerkracht neemt verantwoordelijkheid voor het bijdragen aan rechtvaardigheid en sociale veiligheid in gesprekken die raken aan burgerschap en ongelijkheid.

BEOORDELINGSCRITERIA

De mate waarin de geformuleerde leerdoelen behaald zijn, wordt beoordeeld als:

- Onvoldoende (0 punten)
- Voldoende (1 punt) of
- Hoogwaardig (2 punten)*

Voldoende (1 punt)	De aanstaande leerkracht behaalt de geformuleerde bekwaamheidseis op voldoende niveau. Dat kan op de volgende manieren: • De aanstaande leerkracht onderbouwt en maakt op een navolgbare wijze inzichtelijk dat de bekwaamheidseis is behaald; ○ waarbij de aanstaande leerkracht op hoofdlijnen juist redeneert; ○ en de aanstaande leerkracht hoofd- en bijzaken kan onderscheiden. • De aanstaande leerkracht betreft in de uitwerking van de activiteit op het uitstroomprofiel toegespitste aspecten in de bekwaamheidseis; ○ het werk van de aanstaande leerkracht is op een voor het uitstroomprofiel herkenbare wijze uitgewerkt. • De aanstaande leerkracht betreft op de juiste wijze bronnen om te verantwoorden dat de bekwaamheidseis is behaald; ○ de aanstaande leerkracht laat zien de literatuur te beheersen; ○ de aanstaande leerkracht laat zien de theorie aan praktijksituaties te kunnen koppelen. • De aanstaande leerkracht reflecteert op een systematische wijze op het eigen handelen op basis van de bekwaamheidseisen; ○ de aanstaande leerkracht maakt gebruik van elementen uit een reflectiemethode; ○ de aanstaande leerkracht gebruikt feedback ten behoeve van de eigen ontwikkeling tot leerkracht.
Hoogwaardig (2 punten)	De aanstaande leerkracht behaalt de geformuleerde bekwaamheidseis op hoogwaardig niveau. Dat kan op de volgende manieren: • De aanstaande leerkracht onderbouwt en maakt op een navolgbare wijze inzichtelijk dat de bekwaamheidseis is behaald; ○ waarbij de redeneringen van de aanstaande leerkracht volledig en uitputtend zijn; ○ en waarbij de aanstaande leerkracht bij de kern van het verhaal blijft en relevante informatie geeft (scherp en <i>to the point</i>). • De aanstaande leerkracht betreft in de uitwerking van de activiteit op het uitstroomprofiel toegespitste aspecten in de bekwaamheidseis; ○ de aanstaande leerkracht is hierbij inhoudelijk creatief, origineel en/ of innovatief ○ de aanstaande leerkracht bespreekt diverse leerdoelen bij een bekwaamheidseis geïntegreerd en in samenhang. • De aanstaande leerkracht betreft op de juiste wijze bronnen om te verantwoorden dat de bekwaamheidseis is behaald;

- de aanstaande leerkracht betreft in de uitwerking van de activiteit hoogwaardige literatuur;
- de aanstaande leerkracht gaat kritisch om met (theoretische) bronnen.
- De aanstaande leerkracht reflecteert op een systematische wijze op het eigen handelen op basis van de bekwaamheidseisen ;
 - de aanstaande leerkracht koppelt het eigen handelen aan een dieper leren (reflectie op dieper niveau);
 - de aanstaande leerkracht zoekt actief naar feedback en analyseert daarmee de eigen ontwikkeling tot leerkracht.

** De complexiteit van wat een aanstaande leerkracht moet kunnen neemt over de jaren toe. Dit blijkt uit het beheersingsniveau van de leerdoelen. De criteria voor voldoende en hoogwaardig niveau blijven gelijk.*

Uitwerking toetsvormen

Zowel de activiteiten die bij de basis horen als de activiteiten uit de verdieping verzamel je in een **portfolio**. Je mag zelf bepalen hoe je je portfolio vormgeeft. Wel is het van belang dat de bekwaamheidseisen duidelijk zichtbaar zijn in je portfolio. Alle activiteiten (zowel uit de basis als uit de verdieping) zijn namelijk verbonden met de bekwaamheidseisen. Bij de bekwaamheidseisen hebben we verschillende leerdoelen geformuleerd die echt bij dit uitstroomprofiel passen. Die leerdoelen hebben we geformuleerd ter inspiratie: we hopen dat ze je een idee geven hoe je aan een bekwaamheidseis kan werken binnen ons uitstroomprofiel. Je hoeft in je portfolio niet alle leerdoelen aan te tonen, maar je moet aan het eind van het semester wel van iedere bekwaamheidseis met minimaal één in het portfolio opgenomen activiteit aantonen dat je die bekwaamheidseis voldoende beheerst.

Ook schrijf je aan het eind van het semester een korte **zelfevaluatie** waarin je aangeeft in hoeverre je de afzonderlijke bekwaamheidseisen beheerst, en waarbij je verwijst naar de daarbij behorende activiteiten zoals opgenomen in je portfolio. Met deze zelfevaluatie open je je portfolio. Wij zullen een format voor de zelfevaluatie ter beschikking stellen, maar daar mag je ook van afwijken.

Inname condities toets

Toetsen tellen alleen mee wanneer zij ingeleverd zijn via OnStage. OnStage is bereikbaar via <https://intranet.ipabo.nl>. Het portfolio wordt nagekeken door twee beoordelaars.

● **Bijlagen**

Bijlage 1: Landelijke bekwaamheidseisen

Bekwaamheidseisen Hogeschool IPABO

Deze bekwaamheidseisen zijn gebaseerd op de landelijke bekwaamheidseisen (Bussemaker, 2017). Deze geven toetsbare eisen voor het vak leraar basisonderwijs en geven de (minimale) bekwaamheid weer waar aanstaande leerkrachten aan het eind van de opleiding over dienen te beschikken.

In de onderstaande tabel is aangegeven welke eisen er op Hogeschool IPABO aan het eind van het betreffende jaar moeten worden beheerst. In sommige gevallen betreft dit voor verschillende jaren dezelfde bekwaamheidseis.

Opleidingsbekwaam	Minorbekwaam	Werkplekbekwaam	Startbekwaam
VI 1.1 De aanstaande leerkracht beheerst van alle leergebieden de leerstof van de aangeboden leeractiviteiten.	VI 2.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van de leeractiviteiten gericht op het behalen van de kerndoelen van het primair onderwijs en kent de theoretische achtergronden daarvan.	VI 3.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van de leeractiviteiten gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primair onderwijs, en kent de theoretische achtergronden daarvan.	VI 4.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van het basisonderwijs, gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primair onderwijs, kent de theoretische achtergronden daarvan, en houdt zijn vakkennis en -kunde actueel.
VI 1.2 De aanstaande leerkracht kan de leerstof samenstellen, kiezen of bewerken op dusdanige wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.	VI 2.2 De aanstaande leerkracht gebruikt kennis van leerlijnen om de leerstof in samenhang samen te stellen, te kiezen of te bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.	VI 3.2 De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.	VI 4.2 De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven en het vervolgonderwijs.

Opleidingsbekwaam	Minorbekwaam	Werkplekbekwaam	Startbekwaam
VD 1.3 De aanstaande leerkracht stelt leerdoelen bij de vakinhoud en kan deze afstemmen op het niveau en de kenmerken van de doelgroep.	VD 2.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen.	VD 3.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen.	VD 4.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van de individuele leerling en de inzet van verschillende methodieken en middelen.
VD 1.4 De aanstaande leerkracht herkent verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactische werkvormen en (digitale) leermiddelen.	VD 2.4 De aanstaande leerkracht kan samenhangende leeractiviteiten koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en is bekwaam in het evalueren en beoordelen van onderwijs.	VD 3.4 De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en is bekwaam in het evalueren en beoordelen van onderwijs.	VD 4.4 De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk baseren op kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en is bekwaam in het evalueren en beoordelen van onderwijs.
VD 1.5 De aanstaande leerkracht kan leeractiviteiten voorbereiden, uitvoeren en evalueren.	VD 2.5 De aanstaande leerkracht kan samenhangende leeractiviteiten voorbereiden, uitvoeren en evalueren, gebruikt hierbij voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak onderbouwen.	VD 3.5 De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren, op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak analyseren en bijstellen.	VD 4.5 De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak en handelen analyseren, bijstellen en ontwikkelen.

Opleidingsbekwaam	Minorbekwaam	Werkplekbekwaam	Startbekwaam
PB 1.6 De aanstaande leerkracht werkt tijdens de uitvoering van zijn leeractiviteiten aan een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat.	PB 2.6 De aanstaande leerkracht kan, in afstemming met collega's, werken aan een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat waarmee hij bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.	PB 3.6 De aanstaande leerkracht kan, in samenwerking met collega's en andere professionals, een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat realiseren waarmee hij bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.	PB 4.6 De aanstaande leerkracht kan met een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze en in samenwerking met collega's en andere professionals een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen realiseren waarmee de aanstaande leerkracht bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.
PB 1.7 De aanstaande leerkracht herkent pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën passend bij de doelgroep.	PB 2.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen koppelen aan pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelings-theorieën en gedrags-wetenschappelijke theorieën.	PB 3.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën.	PB 4.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën.

Opleidingsbekwaam	Minorbekwaam	Werkplekbekwaam	Startbekwaam
PB 1.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen afstemmen op de groep.	PB 2.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen afstemmen op de leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen.	PB 3.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen afstemmen op de leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.	PB 4.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogische handelen afstemmen op de individuele leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.
BPB 1.9 De aanstaande leerkracht werkt aan zijn eigen ontwikkeling door op basis van eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/ coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).	BPB 2.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/ coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).	BPB 3.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/ coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).	BPB 4.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (collega's/ medecursisten/ opleidingsdocenten/ andere professionals).

Opleidingsbekwaam	Minorbekwaam	Werkplekbekwaam	Startbekwaam
BPB 1.10 De aanstaande leerkracht heeft een nieuwsgierige houding, stelt zichzelf vragen en zoekt naar antwoorden vanuit verschillende perspectieven.	BPB 2.10 De aanstaande leerkracht heeft een onderzoekende houding en verzamelt vanuit verschillende perspectieven gegevens en kan hier voorlopige conclusies aan verbinden.	BPB 3.10 De aanstaande leerkracht kan op systematische wijze, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven gegevens verzamelen en analyseren en kan hier conclusies aan verbinden.	BPB 4.10 De aanstaande leerkracht maakt flexibel gebruik van een onderzoekscyclus: formuleert een beantwoordbare onderzoeksvraag en verzamelt systematisch, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven data om deze onderzoeksvraag te beantwoorden, hanteert passende methodes van analyse en kan daar conclusies aan verbinden.
BPB 1.11 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.	BPB 2.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op groepsniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.	BPB 3.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.	BPB 4.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking met zowel intern als extern betrokkenen van de werkplek.

Nuttige adresgegevens

Website www.ipabo.nl

Decanaat/vertrouwenspersonen

Amsterdam: Rob Moggré en José Riepstra
e-mail: r.moggre@ipabo.nl / j.riepstra@ipabo.nl

Alkmaar: Ans Koopman
e-mail: a.koopman@ipabo.nl

Examencommissie

e-mail: examencommissie@ipabo.nl

Teamleider: Sonja Stuber
E-mail: s.stuber@ipabo.nl